

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8065840>

*Куц В. В., студент,
науковий керівник – канд. із соц. ком., доцент Кислюк Л. В.
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Роль документаційного забезпечення в академічній доброчесності

Роль документаційного забезпечення в академічній доброчесності полягає в забезпеченні прозорості, об'єктивності та достовірності академічних досліджень, навчання та оцінювання. Документаційне забезпечення включає в себе всі види документів, які пов'язані з академічною діяльністю, такі як наукові статті, книги, кваліфікаційні роботи, звіти про дослідження, рецензії, академічні програми, офіційні протоколи, лабораторні записи та ін.

Однією з основних функцій документаційного забезпечення є збереження і передання знань. Чітко документована інформація дозволяє відстежувати процеси та результати досліджень, розробок та навчання. Це забезпечує відкритість та перевірку даних, дозволяючи іншим дослідникам або студентам повторити експерименти, перевірити результати та переконатися в достовірності отриманих висновків.

Документаційне забезпечення також сприяє академічній чесноті, оскільки воно дозволяє виявити плагіат, недобросовісне цитування або спроби фальсифікації даних. Коли всі джерела, використані в академічній роботі, правильно документовані і зазначені, стає легше виявити будь-які порушення наукової чесності. Це сприяє збереженню інтелектуальної власності, високим стандартам етики та відповідальності.

Крім того, документаційне забезпечення є підґрунтям для оцінки наукових досягнень та академічних досягнень. При оцінці наукових робіт або заявок на гранти документовані дані є основою для ухвалення об'єктивних рішень. Добре оформлені документи дозволяють експертам оцінити науковий внесок, оригінальність та якість дослідження.

Документи, які забезпечують академічну доброчесність, включають:

– *кодекси етики*. Багато університетів та наукових організацій мають свої кодекси етики, які визначають стандарти академічної доброчесності. Ці кодекси можуть містити правила щодо плагіату, обману, зловживання даними та інші недопустимі дії;

– *положення про публікації*. Багато наукових журналів та конференцій мають свої положення про публікації, у яких визначено стандарти наукової чесності. Ці положення можуть включати вимоги до авторських прав, заяви про конфлікт інтересів, перевірки оригінальності та інші аспекти академічної доброчесності;

– *формаційні листи*. У деяких випадках наукові співробітники мають надсилати формаційні листи, де вони повідомляють про джерела, які вони використали для своїх досліджень або публікацій. Це допомагає переконатися, що автор не використав результатів чужих досліджень без належного дозволу;

– *авторські декларації*. Деякі наукові журнали вимагають від авторів подавати авторські декларації, де вони зазначають свою участь у дослідженні, внесок кожного автора, заяву про відсутність конфлікту інтересів тощо. Це сприяє прозорості та встановленню відповідальності за результати досліджень;

– *антиплагіатні програми*. Заклади освіти та наукові організації можуть використовувати спеціальні антиплагіатні програми для перевірки оригінальності наукових текстів. Ці програми порівнюють поданий текст з іншими джерелами, щоб виявити можливий плагіат.

Ці документи та практики сприяють забезпеченню академічної доброчесності, підвищенню якості наукових досліджень і публікацій, а також збереженню довіри до наукової спільноти.

Отже, документаційне забезпечення в академічній доброчесності відіграє важливу роль у забезпеченні прозорості, достовірності та відкритості в академічному середовищі. Воно допомагає зберегти і передати знання, виявляти порушення наукової чесності та забезпечує об'єктивну оцінку наукових досягнень.